

post@gelderland.nl,
m.richart@gelderland.nl
College van G.S. van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Uw referentie: 2020/010120/011532
Onze referentie: VeoliaToelichting3Nov2020
Betreft: Veolia Industriediensten B.V. Kleefsewaard te Arnhem/Verzoek tot handhaving van de natuurvergunning/Reactie op verweerschrift

Nijmegen, 23 oktober 2020

Geacht college,

Hierbij reageren wij op het verweerschrift van de provincie van 14 oktober 2020 dat we via de ontvangen link van gisteren konden downloaden.

Uit eerder naar u gezonden stukken:

Totdat Ketel 14 (BMC) in bedrijf kwam emitterde Veolia alleen NOx. Met het vergunnen van de BMC startten echter ook de emissies van SO2, HCL, HF, (fijn)stof, ammoniak, metalen en dioxinen/furanen.

Op grond van het Activiteitenbesluit zijn de volgende emissies vergund¹:

- 1. NOx 29.080 kg/jaar;*
- 2. SO2 40.110 kg/jaar;*
- 3. HCl 2.006 kg/jaar;*
- 4. HF 1.003 kg/jaar;*
- 5. Stof 1.003 kg/jaar.*

De kern van de reactie van de provincie is dat *'de uitstoot van bovengenoemde stoffen vrijwel is uit te sluiten'*. Daarbij wordt verwezen naar een zwaar gedateerd RIVM rapport van 2010.

De provincie gaat in het geheel niet in op de stukken die wij hebben gestuurd met betrekking tot de biomassacentrale van Diemen, die recent is vergund. *Daarin wordt ook alleen A-hout c.q. houtsnippers verbrand.* Overigens vragen wij ons af waar in de vergunning van Veolia is geborgd dat alleen schoon hout mag worden verbrand. De provincie dient dit alsnog te verduidelijken.

¹ Tabel 3.10 en tabel 2.5 van het Activiteitenbesluit

De centrale van Diemen heeft een vermogen dat 8-maal groter is dan die van Veolia. In de natuurvergunning van Diemen (in de stukken aanwezig):

Op grond van artikel 5.3 Wnb verbinden wij aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen.

1. De aanvang van de bouwwerkzaamheden en de ingebruikname van de nieuwe biomassacentrale dient u uiterlijk een week van tevoren te melden met gebruik van het meldingsformulier, dat u kunt downloaden via onderstaande link:
https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Gebiedsbescherming/Meldingsformulier_start_werkzaamheden_gebieden
2. De emissie van de inrichting van Vattenfall Power Generation Netherlands B.V. aan de Overdiemerweg 35 te Diemen, bedraagt vanaf het moment van het in bedrijf nemen van de biomassaketel maximaal 836,19 ton NOx/jaar en maximaal 35,53 ton NH₃/jr.
3. De maximale emissie van de biomassaketel mag niet meer bedragen dan voor SO₂: 19.812kg/jaar, HCl: 6.257kg/jaar, HF: 1.043kg/jaar.
4. In de biomassacentrale mag maximaal 212 kiloton houtpellets per jaar verbrand worden.
5. Het aantal draaiuren van de vijf ketels van de HWC bedraagt gezamenlijk maximaal 5600 uur per jaar.
6. Binnen de inrichting dient een doelmatige emissie-registratie aanwezig te zijn voor NO_x, NH₃, SO₂, HCl en HF welke op verzoek aan de provinciaal toezichthouder kan worden getoond.

Deze vergunning van 2020 is gebaseerd op sinds 2010! voortschrijdend inzicht. Zie ook bijlage 1.

Als u die getallen door 8 deelt komt u voor bijvoorbeeld SO₂ op 2.477 kg SO₂ voor Veolia.

In Diemen is maximaal 19.812 kg/jaar SO₂-emissie vergund. Via het Activiteitenbesluit is voor Veolia ruim 40.000 kg SO₂-emissie vergund, zie tabel op pagina 1. De provincie ontkent dit ook niet. SO₂ is een sterk verzurende stof die dichterbij de bron neerslaat dan NO_x. De emissie en depositie van deze stoffen is nooit getoetst. Dat ze verzurend werkt is evident. Idem voor HCl en HF (ook nog etsend).

Er is destijds een activiteit (houtstook) vergund met alleen NO_x en ammoniakemissies. Geen andere emissies. En dus mogen ze niet worden geëmitteerd.

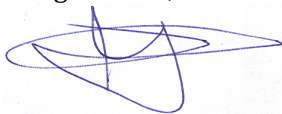
De vergunningen (natuurvergunning/ Wabovergunning/Activiteitenbesluit) staan toe dat de op pagina 1 genoemde stoffen worden geëmitteerd.

De provincie dient zich te baseren op vergunde emissies en niet op de stelling dat RIVM in 2010 zou hebben gesteld dat genoemde stoffen niet of niet in relevante mate vrijkomen. Dit is achteraf totaal onjuist gebleken.

Onze conclusie is dat de provincie de centrale dient te sluiten omdat de op pagina 1 genoemde zuren en etsende stoffen niet vrij mogen komen. Een alternatief is dat in de natuurvergunning of in de Wabovergunning een voorschrift wordt opgenomen dat genoemde stoffen niet vrij mogen komen. Dat kan ook via een maatwerkvoorschrift in het kader van de Wabo.

Indien de provincie daartoe niet bereid is dient Veolia middels een passende beoordeling te laten zien dat de deposities als gevolg van op pagina 1 genoemde stoffen niet natuurschadelijk zijn.

Hoogachtend,

Drs. Johan G. Vollenbroek

Bijlage 1: Deposities van SO₂, HCl en HF zijn ook natuurschadelijk

Bijlage 1: Deposities van SO₂, HCl en HF zijn ook natuurschadelijk

Toetsing niet compleet

Bij de door het bedrijf/provincie gebruikte ecologische toetsen zijn alleen emissies van NO_x en ammoniak meegenomen. De emissies en deposities van SO₂, ammoniak, HCl en HF worden ten onrechte nooit aangevraagd of getoetst. Ze leiden wel tot schade aan de Natura 2000-gebieden en mogen daarom niet worden geëmitteerd zonder dat daarvoor vergunning is verleend.

Afwijzing van ons verzoek onvoldoende c.q. niet onderbouwd

Bovengenoemde stoffen worden niet in Aerius meegenomen. Dat komt echter doordat Aerius is ontwikkeld voor depositieberekeningen van veehouderijen waar alleen ammoniak en NO_x van belang zijn. SO₂, HCl en HF komen daar niet bij vrij. SO₂ komt naast NO_x ook vrij bij vergistingsinstallaties. Bij biomassastook komen daarnaast ook HCl en HF vrij. Hierbij komt ook fijnstof vrij evenals ZZS, maar deze stoffen zijn vooral schadelijk voor de mens, minder voor de natuur. Van een professionele organisatie als de provincie zou toch verwacht mogen worden dat ze weet dat SO₂, HCl en HF ook natuurschadelijk zijn.

Activiteitenbesluit

Op grond van het Activiteitenbesluit zijn natuurschadelijke emissies vergund van NO_x, SO₂ (200 mg/Nm³!), HCl, ammoniak, HF. Bij de totstandkoming van deze normen is alleen gekeken naar de volksgezondheid, hoewel ook dat onvoldoende is gebeurd. RIVM heeft al vaker op de schadelijkheid van emissies van biomassacentrales gewezen. De commissie Remkes heeft onlangs nog geadviseerd om de emissienormen voor biomassacentrales aan te scherpen hetgeen ook is toegezegd door het Kabinet. Niet kan worden uitgesloten dat deposities van SO₂, HCl en HF voor schade kunnen zorgen aan natuurgebieden. Derhalve dienen deze drie stoffen mede naast NO_x en ammoniak te worden meegewogen.

Emissies van SO₂ zijn ook natuurschadelijk

NO_x heeft bij depositie op natuurgebieden een vermestende en verzurende werking. Dit effect wordt versterkt doordat naast NO_x en ammoniak ook SO₂, HCl en HF in belangrijke hoeveelheden worden geëmitteerd. Hierbij klemt des te meer dat de in het Activiteitenbesluit vergunde SO₂-emissie in dezelfde orde van grootte is als de NO_x-emissie, soms zelfs hoger.

SO₂ heeft een sterk verzurende werking bij depositie en slaat ook dichterbij neer dan NO_x, met navolgende sterke effecten op meer nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Als de emissie en depositie van SO₂, HCl en HF niet in de aanvraag om natuurvergunning zijn vermeld en in de vergunning nooit aan de orde zijn geweest zijn deze emissies niet vergund.

Emissies van HCl zijn ook natuurschadelijk

Zoutzuur is een zeer sterk verzurende stof, die de negatieve verzurende werking van SO₂ en NO_x versterkt. Op grond van de normen in het Activiteitenbesluit kan worden berekend hoeveel de maximaal vergunde HCl-emissie bedraagt. Ook de emissie en depositie van zoutzuur mag in de aanvraag en vergunningverlening van natuurvergunningen niet ontbreken. Als ze wel ontbreken in de aanvraag c.q. buiten beschouwing zijn gebleven dient de HCl-emissie vanuit de optiek van de natuurvergunning als niet vergund te worden beschouwd.

Emissies van HF zijn ook natuurschadelijk

Waterstoffluoride (HF) is niet alleen een verzurende stof maar ook sterk etsend. Er zijn ecologische normen voor HF: MTR (50 nanogram/m³ als jaargemiddelde) en VR (0,05 nanogram/m³) van anorganische fluoriden². Hierop is totaal niet ingegaan in het bestreden besluit.

Dit zijn geen gezondheidkundige normen. Voor de (werkende) mens is de maximaal toegestane concentratie 2.000.000 nanogram/m³. Bij de Wabo-vergunningverlening is hier destijds derhalve terecht niet op getoetst omdat als gevolg verdunning in de atmosfeer na de schoorsteen concentraties als laatstgenoemde niet kunnen worden bereikt.

² <https://rvszoekstelsysteem.rivm.nl/stof/detail/269>

Dat ligt echter anders voor de ecologische MTR en VR-normen. Uit metingen op anorganische fluoriden, die door Wageningen in den lande worden uitgevoerd, blijkt dat de MTR-norm lokaal als achtergrondconcentratie al wordt geëvenaard. Het VR wordt overal in Nederland ver overschreden.

Houtstook

Fluoriden komen vrij bij het stoken van hout, etc. in biomassacentrales. Fluoriden worden voor circa 70% als het gas waterstoffluoride (HF) naar lucht geëmitteerd. De belangrijkste risicogroepen zijn planten en grazende zoogdieren. Blootstelling van planten aan fluoride via de lucht kan bij planten leiden tot blad- en bloemschade en groeireductie. Door depositie van fluoride op gras of andere gewassen worden grazende zoogdieren blootgesteld via de consumptie van deze gewassen. Rundvee is zeer gevoelig voor te hoge fluoridengehalten in het voer. Ook grazers zoals herten en reeën zijn gevoelig voor fluoridenvergiftiging. Jonge dieren vertonen eerder en heviger verschijnselen van fluoridenvergiftiging dan volwassen dieren. De effecten van chronische fluoridenvergiftiging (fluorosis) zijn afwijkingen van het gebit (tandfluorose) en het skelet (botfluorose).

In verschillende publicaties (Dijk, 2009) (Groningen, 2012) wordt als achtergrondconcentratie 50 ng/m³ (0,05 µg/m³) rond de MTR en ver boven het VR aangehouden.

Ook de emissie en depositie van anorganische fluoriden dient dus in de vergunningprocedure te worden meegenomen en meegewogen. Als deze niet wordt aangevraagd is de emissie en depositie ervan niet vergund en mag dus niet worden geëmitteerd.

Conclusie

Substantiële en natuurschadelijke emissies van SO₂, HCl en HF moeten naast NO_x en ammoniak worden meegewogen en beoordeeld in procedures van biomassacentrales (SO₂, HCl en HF) en vergisters (geen HCl of HF, alleen NO_x, SO₂). Indien dat niet gebeurt mogen de installaties niet in bedrijf zijn of komen.